

Tietosuojaneuvoston lausunto (64 artikla)

**Lausunto 7/2020 Ranskan toimivaltaisen
valvontaviranomaisen luonnoksesta luetteloksi
käsittelytoimista, joiden osalta ei vaadita tietosuojaa
koskevaa vaikutustenarviointia (yleisen tietosuojaa-
asetuksen 35 artiklan 5 kohta)**

Annettu 22. huhtikuuta 2020

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

Sisällysluettelo

1	YHTEENVETO TOSISEIKOISTA.....	6
2	ARVIOINTI	6
2.1	Tietosuojaneuvoston yleiset perustelut toimitettuun luetteloon tehdyistä lisäyksistä	6
2.2	Yhdenmukaisuusmekanismin soveltaminen luetteloluonnokseen	7
2.3	Luetteloluonnoksen analyysi	7
	Kaupallisen toiminnan hallinnointi.....	7
3	PÄÄTELMÄT JA SUOSITUKSET.....	8
4	LOPPUHUOMAUTUKSET	8

Euroopan tietosuojaneuvosto, joka

ottaa huomioon luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta 27 päivänä huhtikuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679, jäljempänä 'yleinen tietosuojaa-asetus', 63 artiklan, 64 artiklan 2 ja 3 kohdan sekä 35 artiklan 1, 5 ja 6 kohdan,

ottaa huomioon luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS kumoamisesta annetun direktiivin (EU) 2016/680, jäljempänä 'lainvalvontatarkoituksessa käsiteltävien henkilötietojen suoja koskeva direktiivi', 51 artiklan 1 kohdan b alakohdan,

ottaa huomioon ETA-sopimuksen ja erityisesti sen liitteen XI ja pöytäkirjan 37, sellaisina kuin ne ovat muutettuina 6 päivänä heinäkuuta 2018 annetulla ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 154/2018¹,

ottaa huomioon työjärjestyksensä 10 ja 22 artiklan,

ottaa huomioon lausunnon 13/2019 Ranskan toimivaltaisen valvontaviranomaisen luonnoksesta luetteloksi käsittelytoimista, joiden osalta ei vaadita tietosuojaa koskevaa vaikutustenenarviointia (yleisen tietosuojaa-asetuksen 35 artiklan 5 kohta)

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan tietosuojaneuvoston, jäljempänä 'tietosuojaneuvosto', päätehtävänä on varmistaa, että Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, jäljempänä 'yleinen tietosuojaa-asetus', sovelletaan yhdenmukaisesti koko Euroopan talousalueella. Tietosuojaneuvoston on yleisen tietosuojaa-asetuksen 35 artiklan 6 kohtaa ja 64 artiklan 2 kohtaa noudattaen annettava lausunto aina kun valvontaviranomainen aikoo hyväksyä yleisen tietosuojaa-asetuksen 35 artiklan 5 kohdan nojalla luettelon käsittelytoimista, joiden osalta ei vaadita tietosuojaa koskevaa vaikutustenenarviointia. Lausunnon tarkoituksena on varmistaa yhdenmukaistettu lähestymistapa silloin kun on kyse rajatylittävästä käsittelystä tai sellaisesta käsittelystä, joka voi vaikuttaa henkilötietojen tai luonnollisten henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen Euroopan unionissa. Vaikka yleisessä tietosuojaa-asetuksessa ei edellytetä, että luettelot ovat samanlaiset, sen säännöksillä edistetään johdonmukaisuutta. Tietosuojaneuvosto pyrkii lausuntojensa avulla saavuttamaan tämän tavoitteen varmistamalla, että luettelot eivät ole ristiriidassa niiden tapausten kanssa, joiden osalta yleisessä tietosuojaa-asetuksessa nimenomaisesti todetaan, että tietyn tyyppinen käsittely edellyttää tietosuojaa koskevan vaikutustenenarvioinnin tekemistä, suosittamalla valvontaviranomaisille, että ne poistavat joitakin sellaisia kriteerejä, joiden tietosuojaneuvosto ei katso olevan yhteydessä todennäköisyyteen, että rekisteröidyille ei aiheutuisi korkeaa riskiä, suosittamalla niille, että ne rajoittavat tämäntyyppisten käsittelytoimien soveltamisalaa, jotta käsittely ei olisi ristiriidassa tietosuojaneuvosto vahvistamien, tietosuojaa koskevasta vaikutustenenarvioinnista annettujen

¹ Viittauksilla "jäsenvaltioihin" tarkoitetaan tässä lausunnossa ETAn jäsenvaltioita.

29 artiklan mukaisen tietosuojatyöryhmän ohjeiden² kanssa, ja lopuksi suosittamalla niille, että ne käyttävät tiettyjä kriteerejä yhdenmukaisella tavalla.

(2) Toimivaltaiset valvontaviranomaiset voivat yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklan 5 ja 6 kohdan mukaan laatia luettelot käsittelytoimien tyypeistä, joiden osalta ei vaadita tietosuoja koskevaa vaikutustenarviointia. Niiden on kuitenkin sovellettava yhdenmukaisuusmekanismia, jos luettelo sisältää käsittelytoimia, jotka liittyvät tavaroiden tai palvelujen tarjoamiseen rekisteröidyille tai näiden käyttäytymisen seurantaan useissa jäsenvaltioissa, tai jos toimet voivat merkittävästi vaikuttaa henkilötietojen vapaaseen liikkuvuuteen unionissa.

(3) Tietosuojaneuvosto varmistaa yleisen tietosuoja-asetuksen 70 artiklan 1 kohdan mukaisesti, että asetusta (EU) 2016/679 sovelletaan yhdenmukaisesti koko Euroopan talousalueella. Asetuksen 64 artiklan 2 kohdan mukaan valvontaviranomainen, tietosuojaneuvoston puheenjohtaja tai komissio voi käynnistää yhdenmukaisuusmekanismin minkä tahansa yleisluonteisen tai useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa vaikutuksia tuottavan asian käsittelyä varten. Tietosuojaneuvosto antaa yleisen tietosuoja-asetuksen 64 artiklan 3 kohdan mukaisesti lausunnon sille käsiteltäväksi toimitetusta asiasta, jollei se ole jo antanut lausuntoa samasta asiasta.

(4) Yhdenmukaisuusmekanismin soveltaminen toimivaltaisten valvontaviranomaisten luetteloluonnoksiin ei kuitenkaan tarkoita sitä, että luetteloiden olisi oltava täysin samanlaiset. Toimivaltaisilla valvontaviranomaisilla on tiettyä harkintavaltaa kansallisella ja alueellisella tasolla, ja niiden olisi otettava huomioon paikallinen lainsäädäntö. Tietosuojaneuvoston arvioinnin/lausunnon tarkoituksena ei ole vahvistaa yhtä koko EU:n kattavaa luetteloita, vaan pikemminkin välttää sellaiset merkittävät epä johdonmukaisuudet, jotka voivat vaikuttaa rekisteröityjen yhtäläiseen suojaan kaikkialla Euroopan talousalueella.

(5) Tietosuoja koskevan vaikutustenarvioinnin tekeminen on rekisterinpitäjälle pakollista yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklan 1 kohdan nojalla vain silloin, kun käsittely ”todennäköisesti aiheuttaa [...] luonnollisen henkilön oikeuksien ja vapauksien kannalta korkean riskin”. Kansalliset valvontaviranomaiset voivat laatia 35 artiklan 4 kohdan nojalla luetteloita tietyistä käsittelytoimista, jotka edellyttävät aina tietosuoja koskevan vaikutustenarvioinnin tekemistä (mustat listat), sekä 35 artiklan 5 kohdan nojalla luetteloita käsittelytoimista, joiden osalta tietosuoja koskevan vaikutustenarvioinnin tekeminen ei ole välttämätöntä (valkoiset listat). Jos käsittely ei kuulu kummarkaan edellä mainitun luettelon piiriin, eikä sitä mainita yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklan 3 kohdassa, rekisterinpitäjän on tehtävä tapauskohtainen päätös sen perusteella, täyttyykö kriteeri ”todennäköisesti aiheuttaa korkean riskin luonnollisten henkilöiden oikeuksille ja vapauksille”. Yleisen tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 91 kappaleen mukaan tietosuoja koskeva vaikutustenarviointi ei ole pakollinen, jos käsittelyn suorittaa yksittäinen lääkäri, muu terveydenhuollon ammattilainen tai lakimies, koska kyse ei ole tällöin riittävän laaja-alaisesta käsittelystä. Tämä poikkeus kattaa vain osittain tapaukset, joissa tietosuoja koskeva vaikutustenarviointi ei ole välttämätön, toisin sanoen, kun luonnollisten henkilöiden oikeuksiin ja vapauksiin ei liity korkeaa riskiä.

(6) Toimivaltaisten valvontaviranomaisten laatimat luettelot tukevat yhteistä tavoitetta eli sellaisten käsittelytoimien määrittämistä, joiden osalta kansalliset valvontaviranomaiset ovat vakuuttuneita, etteivät ne aiheuta missään olosuhteissa korkeaa riskiä, sekä sellaisten käsittelytoimien

² Ohjeet tietosuoja koskevasta vaikutustenarvioinnista ja keinoista selvittää ”liittykö käsittelyyn todennäköisesti” asetuksessa (EU) 2016/679 tarkoitettu ”korkea riski” (WP 248, rev.01, 4.4.2017 – tietosuojaneuvoston hyväksymä asiakirja).

määrittämistä, joiden osalta kansalliset viranomaiset katsovat, että on epätodennäköistä, että ne aiheuttavat korkean riskin, minkä vuoksi ne eivät edellytä tietosuojaa koskevaa vaikutustenarviointia. Tietosuojaneuvosto viittaa tietosuojatyöryhmän antamiin tietosuojaa koskevaa vaikutustenarviointia koskeviin ohjeisiin, joissa asetetaan kriteerit, jotka on syytä ottaa huomioon määritettäessä käsittelytoimia, jotka ”*todennäköisesti aiheuttavat korkean riskin*”³. Kuten näissä ohjeissa todetaan, rekisterinpitäjä voi useimmissa tapauksissa katsoa, että kaksi kriteeriä täyttävä käsittely edellyttää tietosuojaa koskevan vaikutustenarvioinnin tekemistä. Rekisterinpitäjä voi kuitenkin eräissä tapauksissa katsoa, että vain yhden näistä kriteereistä täyttävä käsittely edellyttää tietosuojaa koskevan vaikutustenarvioinnin tekemistä.

(7) Yleisen tietuoja-asetuksen 64 artiklan 3 kohdan ja tietosuojaneuvoston työjärjestyksen 10 artiklan 2 kohdan mukaan tietosuojaneuvoston on annettava lausuntonsa kahdeksan viikon kuluessa sitä päivää seuraavasta ensimmäisestä työpäivästä, jona tietosuojaneuvoston puheenjohtaja ja toimivaltainen valvontaviranomainen ovat päättäneet, että asiakirja-aineisto täyttää kaikki sille asetetut vaatimukset. Edellä mainittua määräaikaa voidaan puheenjohtajan päätöksellä pidentää kuudella viikolla asian monimutkaisuuden perusteella,

³ Yleisen tietuoja-asetuksen johdanto-osan 75, 76, 92, ja 116 kappale.

ON ANTANUT SEURAAVAN LAUSUNNON:

1 YHTEENVETO TOSISEIKOISTA

1. Ranskan toimivaltainen valvontaviranomainen on toimittanut tietosuojaneuvostolle luetteloluonnoksensa, joka sisältää kaksi lisäystä aiemmin hyväksytyyn luetteloon. Päätös siitä, että asiakirja-aineisto täyttää kaikki sille asetetut vaatimukset, tehtiin ja pyyntö esiteltiin 26. helmikuuta 2020.
2. Lausunto on annettava 22. huhtikuuta 2020.

2 ARVIOINTI

2.1 Tietosuojaneuvoston yleiset perustelut toimitettuun luetteloon tehdyistä lisäyksistä

3. Tietosuojaneuvostolle toimitettujen luetteloiden on tulkittu täsmentävän toisaalta yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklaa, joka on ensisijainen kaikissa tapauksissa, ja toisaalta johdanto-osan 91 kappaletta. Tämän vuoksi mikään luettelo ei voi olla tyhjentävä.
4. Tässä lausunnossa ei tarkastella Ranskan valvontaviranomaisen toimittamia tietoja käsittelytoimista, joiden ei katsota kuuluvan yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklan 6 kohdan soveltamisalaan. Tällä tarkoitetaan sellaisia käsittelytoimia, jotka eivät liity ”tavaroiden tai palvelujen tarjoamiseen rekisteröidyille” useissa jäsenvaltioissa tai rekisteröityjen käyttäytymisen seurantaan useissa jäsenvaltioissa. Lisäksi tällaiset käsittelytoimet eivät todennäköisesti ”vaikuta merkittävästi henkilötietojen vapaaseen liikkuvuuteen unionissa”. Selvyyden vuoksi tietosuojaneuvosto mainitsee kuitenkin ne luettelossa olevat toimet, joiden on katsottu jäävän yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklan 6 kohdan soveltamisalan ulkopuolelle. Lisäksi mitään lainvalvontaan liittyviä käsittelytoimia ei ole otettu huomioon, koska ne eivät kuulu yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamisalaan.
5. Tässä lausunnossa ei oteta kantaa sellaisiin luettelossa esitettyihin käsittelytoimiin, jotka kuuluvat johdanto-osan 91 kappaleen soveltamisalaan.
6. Yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklan 4 kohdan luetteloita koskevien lausuntojen tavoitteena oli myös määritellä yhdenmukainen käsittelytoimien ydin, jonka tietosuojaneuvosto pyysi kaikkia valvontaviranomaisia lisäämään luetteloonsa, jos näin ei ollut jo tehty, jotta voitiin varmistaa johdonmukaisuus. Yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklan 5 kohdan luetteloilla ei voida säännönmukaisesti vapauttaa näitä yleisiä käsittelytoimia tietosuoja koskevasta vaikutustenarvioinnista.
7. Valvontaviranomaisten yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklan 5 kohdan nojalla vahvistamat luettelot eivät ole luonteeltaan tyhjentäviä. Niihin sisältyy käsittelytyyppejä, joiden osalta kansalliset valvontaviranomaiset ovat varmoja, että ne eivät missään olosuhteissa aiheuta korkeaa riskiä luonnollisten henkilöiden oikeuksille ja vapauksille, ja käsittelytoimia, joiden osalta kansalliset valvontaviranomaiset pitävät epätodennäköisenä, että ne aiheuttaisivat korkean riskin. Tällaisissa luetteloissa ei voida luetella kaikkia tapauksia, joissa tietosuoja koskevan vaikutustenarvioinnin tekeminen ei ole välttämätöntä. Joka tapauksessa rekisterinpitäjän tai henkilötietojen käsittelijän

velvollisuutta arvioida käsittelyn riskiä ja noudattaa muita yleisessä tietosuojasetuksessa vahvistettuja velvoitteita sovelletaan edelleen.

8. Silloin kun tässä lausunnossa ei oteta kantaa johonkin luettelossa esitettyyn käsittelytoimeen, se tarkoittaa, että tietosuojaneuvosto ei pyydä Ranskan valvontaviranomaista toteuttamaan lisätoimia.
9. Lopuksi tietosuojaneuvosto muistuttaa, että läpinäkyvyydellä on olennainen merkitys rekisterinpitäjille ja tietojen käsittelijöille. Tietosuojaneuvosto katsoo, että läpinäkyvyyttä voitaisiin lisätä siten, että luetteloihin liitettäisiin nimenomainen viittaus ohjeissa määritettyihin kriteereihin.

2.2 Yhdenmukaisuusmekanismin soveltaminen luetteloluonnokseen

10. Ranskan valvontaviranomaisen toimittama luetteloluonnos koskee käsittelytoimia, jotka liittyvät tavaroiden tai palvelujen tarjoamiseen rekisteröidyille tai rekisteröityjen käyttäytymisen seurantaan useissa jäsenvaltioissa ja/tai jotka voivat vaikuttaa merkittävästi henkilötietojen vapaaseen liikkuvuuteen unionissa pääasiassa siksi, että ne eivät koske ainoastaan Ranskassa olevia rekisteröityjä.
11. Tietosuojaneuvosto toteaa, että jokaisen toimien 13 ja 14 yhteydessä mainitun viiteasiakirjan katsotaan olevan osa päätösluonnosta.
12. Lisäksi tietosuojaneuvosto on aiemmin tarkastellut toimitetun päätösluonnoksen toimia 1–12 lausuntonsa 13/2019 yhteydessä.
13. Toimen 13 osalta ja ottaen huomioon yleisen tietosuojasetuksen 64 artiklan 3 kohdan tietosuojaneuvosto muistuttaa, että Ranskan valvontaviranomaiselle antamassaan lausunnossa 13/2019 se totesi, että tämäntyyppisten toimien soveltamisalaa on rajoitettava ”toteamalla, että se ei koske kolmannelta osapuolelta hankittujen velkojen käsittelyä ja että sitä sovelletaan ainoastaan yritysten ja kuluttajien välisiin velkoihin. Lisäksi tietosuojaneuvosto suosittelee, että arviointi ja pisteytys jätetään nimenomaisesti tämän toimen soveltamisalan ulkopuolelle.”

2.3 Luetteloluonnoksen analyysi

14. Ottaen huomioon, että
 - a. yleisen tietosuojasetuksen 35 artiklan 1 kohdan mukaan vaaditaan tietosuojaa koskeva vaikutustenarviointi, jos käsittely todennäköisesti aiheuttaa luonnollisen henkilön oikeuksien ja vapauksien kannalta korkean riskin, että
 - b. yleisen tietosuojasetuksen 35 artiklan 3 kohdassa on ei-tyhjentävä luettelo käsittelytyypeistä, jotka edellyttävät tietosuojaa koskevan vaikutustenarvioinnin tekemistä, ja että
 - c. tietosuojaneuvosto käsittelee tässä yhteydessä ainoastaan toimitetun päätösluonnoksen toimea numero 14,tietosuojaneuvosto katsoo seuraavaa:

KAUPALLISEN TOIMINNAN HALLINNOINTI

15. Tietosuojaneuvosto viittaa esittämiinsä perusteluihin lausunnossa 11/2019, jossa se pyysi, että tällaisten käsittelytoimien soveltamisalaa kavennettaisiin ”siten, että se kattaa ainoastaan kuluttajakaupan, pois lukien arkaluonteiset tiedot ja hyvin henkilökohtaiset tiedot, ja ulkopuolelle suljetaan laaja-alainen tiedonkäsittely.” Tietosuojaneuvosto suosittelee näin ollen, että Ranskan valvontaviranomainen rajoittaa toimen soveltamisalaa samalla tavalla.

3 PÄÄTELMÄT JA SUOSITUKSET

16. Ranskan valvontaviranomaisen luetteloluonnos voi johtaa siihen, että yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklaa sovelletaan epäyhtenäisesti. Siksi tietosuojaneuvosto suosittelee seuraavien muutosten tekemistä:
- Kaupallisen toiminnan hallinnointi: Tietosuojaneuvosto suosittelee, että tämän toimen soveltamisalaa rajoitetaan siten, että se kattaa ainoastaan kuluttajakaupan ja että arkaluonteisten tai erittäin henkilökohtaisten tietojen käsittely jätetään toimen ulkopuolelle.

4 LOPPUHUOMAUTUKSET

17. Tämä lausunto on osoitettu Ranskan valvontaviranomaiselle (Commission Nationale de l'Informatique et des Libertés), ja se julkaistaan yleisen tietosuoja-asetuksen 64 artiklan 5 kohdan b alakohdan nojalla.
18. Ranskan valvontaviranomaisen on ilmoitettava lopullinen päätös tietosuojaneuvostolle, jotta se voidaan yleisen tietosuoja-asetuksen 70 artiklan 1 kohdan y alakohtaa noudattaen sisällyttää rekisteriin päätöksistä, joihin on sovellettu yhdenmukaisuusmekanismia.

Euroopan tietosuojaneuvoston puolesta

Puheenjohtaja

(Andrea Jelinek)